

REFERAT Ældrerådet d. 13-09-2023

Mødedato Onsdag d. 13. september 2023 kl. 09:30

Mødested Ældreafdelingen

Indholdsfortegnelse

Referat fra sidste møde.....	3
Nyt fra formanden med flere.....	4
Økonomi ved kassereren.....	5
1. oktober er international Ældredag.....	6
Møde med formand for Teknik og Miljøudvalget.....	7
Seniorbolig fællesskab.....	8
Høring Ældreråd.....	9
Ensomhed - oplæg til borgerdialog.....	11
Udvikling i hjemmehjælpstimer.....	15
Budget.....	18
Nyt fra Kommunen ved Ældrechefen.....	19
Kurser og indbydelser.....	20
Næste møde er den 11. oktober 2023 kl. 9.30 i Ældreafdelingen.....	21
Eventuelt.....	22
Lukket:	23

Punkt 1: Referat fra sidste møde

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra sidste møde.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Nyt fra formanden med flere

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Nyt fra Danske Ældreråd
- Orientering fra Regionsældrerådets møde den 21. august 2023
- Orientering fra Teknologimesse i Århus den 29. august 2023
- Orientering fra møde med Teknisk forvaltning den 1. september 2023
- Nyt fra Udvalget Teknik og Miljø ved Jens Gielsgaard og Kirsten Madsen
  - Orientering fra sidste referat
  - Drøftelse af dagsorden til kommende møde
- Nyt fra Social- og Sundhedsudvalget ved Gunhild Jeppesen og Bente Kjær Kallesøe
  - Orientering fra sidste referat
  - Drøftelse af dagsorden til kommende møde
- Nyt fra Kommunalbestyrelsen ved Aase Anneberg og Betty Nørby
  - Orientering fra sidste referat
  - Drøftelse af dagsorden til kommende møde

Beslutning

Nyhedsbrev fra Danske Ældreråd.

[Et bad tre gange om måneden: Kommuner planlægger at skære dybt :: Vi ser ind i spareforslag, der ikke levner mulighed for værdighed :: Stor konference \(mailchi.mp\)](#)

Regionsældrerådets møde den 21. august 2023 var en god dag, med bl.a. oplæg fra Gerontopsykiatrien samt oplæg fra medarbejder i Danske Ældreråd, omhandlende demensindsatsen i kommunerne.

Der udarbejdet et notat fra vores tur til Teknologimesse i Aarhus den 29. august 2023, som dagsordenssættes ved næste ældrerådsmøde.

Intet nyt at bemærke fra Teknik- og Miljøudvalget.

Fra Social- og Sundhedsudvalget er relevante punkter dagsordenssat ved dette møde.

Intet nyt at bemærke fra Kommunalbestyrelsen.

Punkt 3: Økonomi ved kassereren

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

Kassereren orienterer om Ældrerådets økonomi

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 4: 1. oktober er international Ældredag

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

De sidste drøftelser og aftaler

Beslutning

Ældrerådet mødes kl. 13.00.

Punkt 5: Møde med formand for Teknik og Miljøudvalget

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Reparation af kommunens fortove
- Parkering på fortove
- Midttrafik og knudepunkter

Beslutning

Der er de seneste år ikke sket så meget i forhold til reparation af kommunens fortove. Der arbejdes nu med udbud, så vi kan lave aftale med leverandører til renovering af fortove. Første prioritet er meget ujævne fliser, dernæst knækkede fliser. Alle er velkommen til at informere Teknik og Miljø om meget ujævne fliser.

Parkering er tilladt med 2 hjule på fortovet. Det er en kommunalpolitisk beslutning. Men man skal, med barnevogn/kørestol, kunne færdes forbi på fortovet. Hvis det ikke er muligt, kan politiet kontaktes.

Ældrerådet anbefaler, at der udarbejdes en letforståelig vejledning i, hvordan Midttrafik og Flextrafik anvendes. Steffen Damsgaard vil undersøge nærmere.

Udover de allerede etablerede knudepunkter, vil der snarest også komme knudepunkter ved Lemvig Ungdomsgård og Lemvig Sundhedshus.

Havnegade opleves som en udfordring; er der fodgængerovergang eller er der ikke? Havnegade skal betragtes som Shared Space. Steffen Damsgaard vil undersøge om skiltningen kan optimeres.

Har man svært ved at hente posten, når postkassen er placeret ved skel, kan man søge Visitationen om at få posten til døren.

Punkt 6: Seniorbolig fællesskab

27.00.00G01-76-22

Beslutning

Den

1. september 2023 var repræsentanter fra Ældresagen og Ældrerådet til et møde i Teknik og Miljø, Lemvig Kommune vedr. nyt om etablering af Seniorboliger. Der er ikke aktuelle bygge/etableringsplaner, men der er fortsat interesse for seniorboliger.

Punkt 7: Høring Ældreråd

83.33.00G01-1-23

Resume

Høring i forbindelse med det forestående genudbud af den fælleskommunale SKI aftale 50.98 Genbrugshjælpemidler.

Aftalen træder i kraft i 2024.

Sagsfremstilling

Formålet med høringen er, at de kommunale ældre- og handicapråd kan se, hvordan SKI har involveret brugere af hjælpemidler i udarbejdelsen af udbudsmaterialet. Samtidig får I selv mulighed for at se materialet igennem og komme med eventuelle yderligere kommentarer.

Udbuddet omfatter genbrugshjælpemidler:

Delaftale 1-3: Rollatorer

Delaftale 4-5: Elscootere

Delaftale 6: Plejesenge

Delaftale 7-10: Luftmadrasser

Delaftale 11-12: Skummadrasser

Delaftale 13-16: Toilet og badestole

Delaftale 17: Badeskammel

Delaftale 18-19: Toiletsædeforhøjere og toiletsæde med armlæn

Udbudsmaterialet, der sendes i høring, er udarbejdet sammen med ekspertgruppen bestående af indkøbere og fagpersoner som ergoterapeuter og depotmedarbejdere. Arbejdet bygger desuden på inputs fra såvel brugere som markedsaktører, der løbende har været involveret i udbudsforberedelsen.

Frist:

Høringsfristen for tilbagemelding til Indkøbsafdelingen er d.22. september

Sagen afgøres endelig af

Ældrerådet

Lovgrundlag

Serviceovens §112

Økonomi

Økonomi og HR har ingen yderligere kommentarer

Fagchef for Ældre indstiller,

at udbudsmaterialet drøftes, og der afgøres, om der skal udarbejdes et høringssvar.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

50.98 Vejledning til ældre og handicapråd

Bilag B1 Standardrollatorer, forlæns sammenklappelig

Bilag B2 Standardrollatorer, sideværtssammenklappelige

Bilag B3 Terrængående rollatorer

Bilag B4 Elscootere, manuel styring, Klasse B

Bilag B5 Elscootere, manuel styring, Klasse C

Bilag B6 Seng med 4-delt liggeflade motoriseret

Bilag B7 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, statiske

Bilag B8 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, statiske

Bilag B9 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, dynamisk

Bilag B10 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, dynamisk

Bilag B11 Tryk.forebyggende skum, syntetiske

Bilag B12 Tryksårsforebyggende skum madras, syntetiske

Bilag B13 Toilet-badestole med hjul

Bilag B14 Toilet-badestol med elektrisk sædetilt

Bilag B15 Toilet-badestol med manuelt tilt

Bilag B16 Toilet-badestol elektrisks højde og sædetilt

Bilag B17 Badetaburet med mulig ryglæn

Bilag B18 Toiletsædeforhøjer gulvmonterede

Bilag B19 Toiletsæde med armlæn gulvmonterede

50.98 Bilag E Leveringskontrakt Genbrugshjælpemidler 2024

50.98 Bilag D Bestilling og Parternes forhold (2024)

Punkt 8: Ensomhed - oplæg til borgerdialog

27.00.00P20-1-19

Resume

Genoptagelse af sag.

Forslag til borgerinddragelsesproces om ensomhed i Lemvig Kommune fremlægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

Borgerinddragelse

Borgerinddragelse og samskabelse bliver ofte nævnt i politiske processer og i forbindelse med tilrettelæggelse af velfærdsopgaverne. Men inddragelse og samskabelse kan finde sted på flere niveauer og med varierende formål. Det betyder, at der let kan ske misforståelser om, hvad man samskaber om og hvordan det skal gøres. Lektor ph.d. ved VIA UC, Jens Ulrich, har udarbejdet en typologi over forskellige samskabelsesformer som kan anvendes, når kommuner og andre offentlige organisationer skal arbejde med samskabelsesprocesser. Typologien præsenterer fire tilgange til samskabelse: *Styret samskabelse*, *Ansvarliggørende samskabelse*, *Ligeværdig samskabelse* og *Faciliterende samskabelse*. Se illustration i bilag.

Der opleves et stigende ønske om at arbejde med mere borgerinvolvering i politikudvikling i Lemvig Kommune. I nærværende sag beskrives et oplæg til proces for inddragelse i forbindelse med afklaring af behovet for indsatser til bekæmpelse af ensomhed. Denne proces ses som en mulighed for at samle erfaringer med inddragelsesprocesser inspireret af metoden *Borgerdesign*, den metode som blev benyttet ved borgerinddragelsen i forbindelse med Lemvig Sundhedshus i 2019.

Forslag til borgerinddragelse om ensomhed

Med finanslovsaftalen for 2019 blev der afsat 100 mio. kr. i årene 2019-2022 til kommunernes indsats med Bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord. Midlerne udmøntes direkte til kommunerne via et særtilskud. Som følge af loven er kommuner forpligtigede til at tilføje temaet *Bekæmpelse af ensomhed* til kommunens værdighedspolitik.

For at opnå en bredere forståelse af ensomhed i Lemvig Kommune, og for at afdække behovet for eventuelle indsatser, har Social- og Sundhedsudvalget 22. januar 2020 besluttet at tilrettelægge en borgerinddragelsesproces om ensomhed. På det grundlag er der udarbejdet et forslag til en proces der taget afsæt i metoden *Borgerdesign*. Forslag til proces og data vedrørende ensomhed er beskrevet nærmere i bilag til sagen.

Formålet med en proces om ensomhed er blandt andet at:

- Afdække behovet for indsatser i forhold til ensomhed i Lemvig Kommune
- Indskrive ensomhed i Lemvig Kommunes værdighedspolitik
- Afprøve metoder til borgerinddragelse/samskabelse
- Anspore til en offentlig debat om ensomhed i Lemvig Kommune

Der stilles forslag om en proces målrettet borgere over 55 år i Lemvig Kommune. Processen består af de fire dele *afdækning*, *samtalosaloner*, *workshop* og *politisk behandling*.

Afdækning   Formål: *Viden og kvalificering af oplæg og spørgsmål til samtalesalonerne.*

I afdækningsfasen indsamles forskellige perspektiver på ensomhed ved at læse litteratur og gennem interviews med blandt andet medarbejdere på ældreområdet og frivillige i foreninger der arbejder med ensomhed og ældre i Lemvig Kommune.

Samtalsaloner   Formål: *Samle borgernes perspektiv på ensomhed i Lemvig – borgerne som erfaringseksperter.*

3 samtalsaloner. Der afholdes 1 i hvert af de tre ældreområder. Der inviteres op til 15 borgere pr. salon. Invitationen rettes mod borgere som:

- Oplever - eller har oplevet ensomhed,
- Er pårørende til - eller kender personer som oplever ensomhed,
- Interesserer sig for at gøre noget ved ensomhed i Lemvig Kommune.

Derudover inviteres deltager:

- Lokal repræsentant fra Ældrerådet
- 1-3 politikere fra S&S
- Facilitatorer fra administrationen

Workshop   Formål: *At bearbejde indsigter fra fagpersoner og samtalsalonerne – kvalificere input til politisk proces.*

Deltagere:

- Udvalgte borgere fra samtalsalonerne
- Medarbejdere
- Ledere fra ældreområdet
- Civilsamfundet, herunder Frivilligcenter Lemvig

Ved workshoppen mødes fagpersoner og borgere for i fællesskab at bearbejde de input der er kommet fra salonerne. Materiale fra workshoppen præsenteres for Social- og Sundhedsudvalget som oplæg til beslutning vedrørende evt. tiltag mod ensomhed.

Politisk
behandling   Formål: *Træffe beslutning vedrørende evt. indsatser mod ensomhed samt beslutte indhold til afsnit om ensomhed i kommunens Værdighedspolitik.*

Ved den politiske behandling drøftelse af input fra saloner og workshop som oplæg til godkendelse af eventuelle indsatser mod ensomhed rettet

mod de 55 + årige i Lemvig Kommune.

Beslutning fra politisk behandling sendes til høring i Ældrerådet.

Oplæg til tidsplan

Tidsplanen er lagt med hensyntagen til den aktuelle situation med delvis nedlukning af samfundet, som ikke gør det muligt at forsamles. Afhængig af de nationale udmeldinger, vil planerne kunne rykkes frem eller skulle udsættes yderligere.

Oplæg til tidsplan:

Maj-august Afdækningsfase

September Samtalesaloner

September Workshop

Oktober Politisk behandling

Sagen afgøres endelig af

Social- og Sundhedsudvalget.

Lovgrundlag

Finansloven 2019.

Økonomi

Finansiering af samtalsaloner og workshop afholdes inden for området.

Økonomi og HR udtaler at Lemvig Kommunes andel af 100 mio. kr. udgør følgende for de enkelte år. Hvis midlerne ønskes anvendt skal de søges frigivet ved Kommunalbestyrelsen

2019	2020	2021	2022
459.000	469.000	480.000	491.000

Andre konsekvenser

Afprøvning af metoden "Borgerdesign" vil give erfaringer om anderledes måder at inddrage borgere i udviklingen af tiltag i kommunen.

Fagchef for Ældre indstiller,

- At borgerinddragelse drøftes.
- At borgerinddragelsesproces om ensomhed godkendes.

Beslutning fra Social- og Sundhedsudvalget, 28. april 2020, pkt. 5:

Godkendt.

Beslutning fra Social- og Sundhedsudvalget, 23. august 2023, pkt. 1:

Drøftet.

Udvalget ønsker at punktet drøftes på Budgetkonferencen.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Social- og Sundhedsudvalgets møde den 23. august 2023:

Grundet Covid-19 blev afviklingen af ovenstående borgerinddragelsesproces om ensomhed pauseret.

I mellemtiden har kommunen arbejdet med ensomhed og borgerinddragelsesprocesser i andre sammenhænge. Dette fremgår af vedlagte bilag.

Inden administrationen påbegynder udmøntning af nærværende beslutning, ønskes en fornyet politisk drøftelse af indsatser til bekæmpelse af ensomhed.

Administrationen oplyser, at undersøgelserne "Hvordan har du det" fra 2017 og 2021 viser, at antallet af borgere +16 år i Region Midtjylland, der har tegn på ensomhed, er steget fra 7 % til 11,3 % for mænd og fra 9 % til 15,5 % for kvinder fra 2017-2021.

For Lemvig Kommune svarer det til, at i alt 2213 borgere +16 år har tegn på ensomhed 2021. For aldersgruppen +65 år, som er målgruppen for særtilskuddet, har 506 borgere i Lemvig Kommune tegn på ensomhed. Fælles for både mænd og kvinder er, at andelen der oplever tegn på ensomhed, er højere blandt enlige. Overblik er vedlagt som bilag.

Direktøren for Social/Sundhed og Arbejdsmarked indstiller:

- At igangsættelse af indsatser til bekæmpelse af ensomhed drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Bilag

NOTAT, borgerinddragelse om ensomhed, LK2020

Samskabelsestypologier, Jens Ulrich

Bilag - Ensomhed blandt borgere i Lemvig Kommune

Bilag vedr. arbejde med ensomhed og erfaringer med borgerinddragelsesprocesser

Punkt 9: Udvikling i hjemmehjælpstimer

27.36.00I00-1-23

Resume

En faldende andel af ældre modtager kommunal hjemmehjælp. De, der modtager hjemmehjælp, får færre timer end for 7-10 år siden. En rapport fra VIVE viser udviklingen i det kommunale hjemmehjælpslandskab.

Sagsfremstilling

En faldende andel af ældre modtager kommunal hjemmehjælp. De, der modtager hjemmehjælp, får færre timer end for 10 år siden. En rapport fra VIVE viser udviklingen i det kommunale hjemmehjælpslandskab over det sidste årti. Rapporten er vedhæftet.

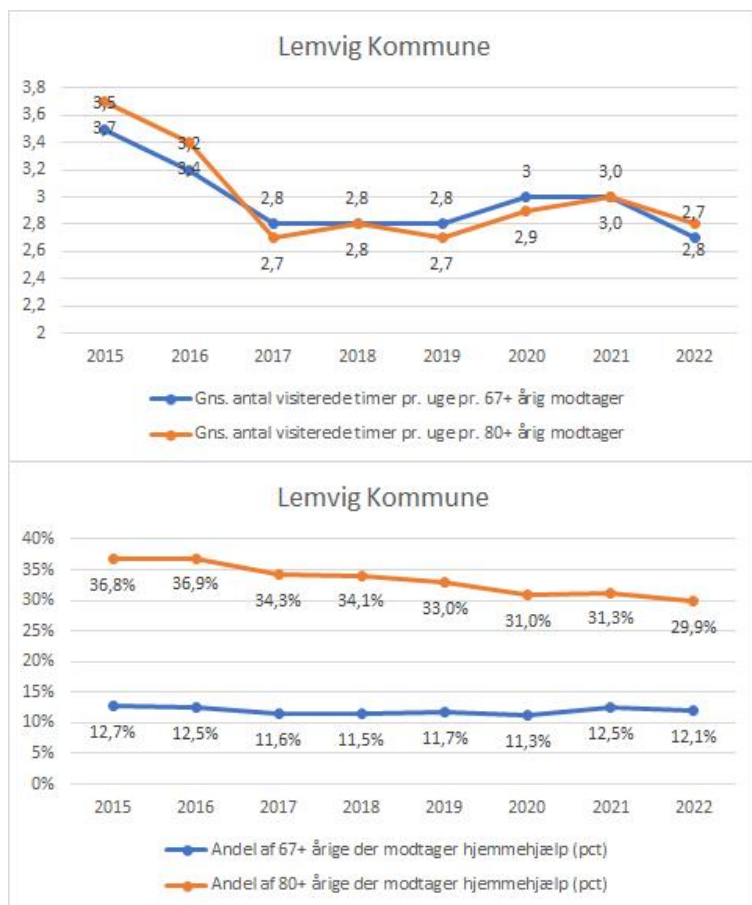
På landsplan ses det at andelen af 67+-årige, som modtager hjemmehjælp, er faldet. I 2010 fik 19 % hjemmehjælp og i 2022 var det faldet til 12 % (jf. figur 1 i rapporten). Udviklingen skal blandt andet ses i lyset af en relativt stor stigning i antallet af ældre under 75 år, som sjældnere har behov for hjemmehjælp end fx ældre over 80 år. Andelen af 80+-årige, som modtager hjemmehjælp, er dog også faldet betydeligt – fra 41 % til 28 %.

Endvidere får de ældre der modtager hjemmehjælp, hjælp i færre timer. For de 80+-årige hjemmehjælpsmodtagere er det gennemsnitlige antal ugentlige hjemmehjælpstimer faldet fra 3,8 til 3,2 timer. Udviklingen kan dække over flere faktorer som fx ændring i de ældres alderssammensætning, sund aldring, ændret serviceniveau og ændret indhold og sammensætning af de kommunale indsatser. Det er med andre ord ikke muligt at slutte, om udviklingen er udtryk for en ændring i kvaliteten af hjemmehjælpen.

Generelt er danskernes levealder stigende, og det samme er antallet af ældre. Fra 2010 til 2022 er der kommet næsten 40 % flere 67+-årige og 28 % flere på 80 år og derover. Ifølge VIVE-rapporten tilpasser landets kommuner løbende serviceniveauet og opgaveløsningen til det stigende antal ældre, de ældres behov og de økonomiske rammer. Rapporten peger på at den kommunale hjemmepleje har fået større fokus på rehabilitering af borgerne og brug af velfærdsteknologi.

Lemvig Kommune følger til dels tendensen på landsplan. Nøgletal for Lemvig Kommune går dog kun tilbage til 2015. Det gennemsnitlige antal ugentlige hjemmehjælpstimer for 67+- årige er faldet fra 3,5 til 2,7 timer, og for de 80+ -årige er det gennemsnitlige antal ugentlige hjemmehjælpstimer faldet fra 3,7 til 2,8 timer mellem 2015 og 2022.

Dog er andelen af 67+-årige, der modtager hjemmehjælp kun faldet fra 12,7 % i 2015 til 12,1 % i 2022, mens andelen af 80+ -årige, der modtager hjemmehjælp er faldet fra 36,8 % til 29,9 % mellem 2015 og 2022. Begge tal er en anelse højere end landsgennemsnittet.

Ovenstående figurer er lavet på basis af ECO nøgletal for Lemvig Kommune.

Den overordnede tendens med faldende antal hjemmehjælpstimer dækker over betydelige udsving på tværs af landet. Kommunerne i Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Nordjylland har i 2022 i gennemsnit visiteret en halv times mindre hjemmehjælp pr. uge pr. hjemmehjælpsmodtager, end de gjorde 5 år tidligere. Kommunerne i Region Hovedstaden har til gengæld visiteret nogenlunde det samme antal timer i de seneste 12 år. I Region Midtjylland blev der i 2010 visiteret 3,8 timer pr. uge pr. 67+-årig, mens tallet for 2022 lå på 3,1 timer pr. uge pr. 67+-årig. Det er et fald på 18%.

VIVEs rapport viser også, at jo flere ældre, der modtager hjemmehjælp, jo færre timer modtager de. I kommuner, hvor en relativ stor andel modtager hjemmehjælp, er der en svag tendens til, at der visiteres relativt færre timer til hver enkelt modtager. Denne tendens kan blandt andet hænge sammen med forskelle i serviceniveau samt forskelle i de ældres behov og forventninger på tværs af kommuner.

Figur 4 i rapporten viser at, i forhold til gennemsnitligt antal visiterede timer pr. uge pr. 67+-årig, ligger Lemvig Kommune i den lave ende af landets kommuner (lysegul kategori; næstlavest antal timer), men på gennemsnit med omkringliggende kommuner som Struer, Thisted og Skive.

Sagen afgøres endelig af

Social- og Sundhedsudvalget.

Vision, politikker og strategier

Strategi for Ældre og Værdighed.

Økonomi

Økonomi og HR har ingen bemærkninger.

Fagchef for Ældre indstiller,

- At udviklingen i hjemmehjælpstimer tages til efterretning.

Beslutning fra Social- og Sundhedsudvalget, 23. august 2023, pkt. 2:

Taget til efterretning.

Beslutning

Ældrerådet ser med bekymring på den negative udvikling i hjemmehjælpstimer, især i lyset af, at der bliver flere og flere ældre.

Bilag

VIVE's kommunetal 2023 - hjemmehjælpstimer

Punkt 10: Budget

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

Høring budgetkatalog 2024 - 2027

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 11: Nyt fra Kommunen ved Ældrechefen

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Orientering om Ældreboliger i Lemvig Kommune - Status
- Orientering om status på faste teams i hjemmeplejen
- Orientering om landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse af kommunens genoptræning - afsluttende rapport

Beslutning

Orienteringen tages til efterretning.

God ide, at arbejde videre med et tilbud om cyber sikkerhed.

Punkt 12: Kurser og indbydelse

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Tilmelding til konferencen om fremtidens boliger for ældre den 31. oktober 2023 i Viborg
- Tilmelding til konference i Vingsted den 23. november 2023
- Invitation til konference om Ældre uden nære relationer, Nyborg Strand den 11. oktober 2023

Beslutning

Ældrerådet deltager i 2 af ovennævnte konferencer.

Punkt 13: Næste møde er den 11. oktober 2023 kl. 9.30 i Ældreafdelingen

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Dagsordenspunkter

Beslutning

- Teknologimesse
- Planlægning af næste års mødedatoer

Mødet afholdes i Østcentret, Skolevænget 17, 7620 Lemvig

Punkt 14: Eventuelt

27.00.00G01-76-22

Sagsfremstilling

- Punkter til pressen

Beslutning

Intet at bemærke.

Punkt 15: Lukket:

27.00.00G01-76-22